

Jaarverslag 2017
SKML Sectie Algemene Chemie
22-1-2018

Voorwoord

De Sectie Algemene Chemie van de Stichting Kwaliteitsbewaking Medische Laboratoriumdiagnostiek (SKML) is in 2017 gestart met diverse projecten die zijn afgeleid uit het meerjarenbeleidsplan 2017-2020. In dit overzicht zijn de activiteiten in 2017 weergegeven. Namens het bestuur van de Sectie Algemene Chemie wens ik u veel leesplezier.

Jacqueline Klein Gunnewiek
Voorzitter SKML, Sectie Algemene Chemie

Samenstelling Sectie

In 2017 heeft Douwe van Loon afscheid genomen van de Sectie. Op 31 December 2017 was de samenstelling als volgt:

- Jacqueline Klein Gunnewiek (voorzitter),
- Wendy den Elzen (secretaris),
- Aldy Kuypers (penningmeester),
- Dirk Bakkeren (lid),
- Miranda van Berkel (lid),
- Christian Ramakers (lid),
- Roseri Roelofsen – de Beer (lid),
- Cas Weykamp (adviseur)

Lezingen

Tijdens het SKML congres '*Hoe goed moet het?*' op 6 juni 2017 in Ede heeft de Sectie de volgende lezingen verzorgd:

- Miranda van Berkel 'Trombose profylaxe bij patiënten met nefrotisch syndroom: Welke albumine is juist?'
- Wendy den Elzen 'Uitwisselbaarheid van resultaten uit bloedgas analyzer en ISE: stakeholdersneem je verantwoordelijkheid!'
- Jacqueline Klein Gunnewiek 'Neonatale bilirubine: klinische opgelost'

Publicaties

In 2017 zijn vanuit de Sectie de volgende artikelen gepubliceerd:

- Weykamp C, Siebelder C. J Evaluation of Performance of Laboratories and Manufacturers Within the Framework of the IFCC model for Quality Targets of HbA1c. *Diabetes Sci Technol.* 2017 Nov 1;1932296817741320. doi: 10.1177/1932296817741320. PMID: 29145735
- Thelen MHM, Jansen RTP, Weykamp CW, Steigstra H, Meijer R, Cobbaert CM Expressing analytical performance from multi-sample evaluation in laboratory EQA. *Clin Chem Lab Med.* 2017 Aug 28;55(10):1509-1516. doi: 10.1515/cclm-2016-0970.

Meerjarenbeleidsplan 2017-2020

In 2017 is gestart met diverse projecten die zijn afgeleid uit het meerjarenbeleidsplan 2017-2020. Het speerpunt 'de klant aan zet' is unaniem tot belangrijkste punt benoemd.

Stand van zaken actiepunten uit meerjarenbeleidsplan 2017-2020

Thema 1: Verbindingen leggen met externe partijen

- **Praktische insteek: de klant centraal**
 - **Enquêtes onder gebruikers:** Het bestuur van de SKML Sectie Algemene Chemie heeft in 2017 als belangrijkste speerpunt 'De klant aan zet' benoemd. De Sectie wil een meer centrale rol spelen voor gebruikers, onder andere ten aanzien van het contact met leveranciers van IVD, het leveren van adviezen aan gebruikers, het ingaan op praktische problemen van gebruikers en het uitbreiden van het pakket aan rondzendingen, analoog aan de ontwikkelingen in de medische laboratoria. Om deze ambitie zo goed mogelijk waar te kunnen maken hebben wij in 2016 en 2017 twee enquêtes gestuurd naar gebruikers. Eind 2016 hebben wij gebruikers gevraagd naar de behoeften aan (nieuw te ontwikkelen) rondzendingen. De resultaten van deze inventarisatie zijn direct ingezet om het pakket aan rondzendingen uit te breiden en te verbeteren. Om onze dienstverlening beter af te stemmen op de wensen van de gebruikers, hebben we in de periode juni t/m augustus 2017 een tweede enquête rondgestuurd waarin wij aan de hand van stellingen de behoeften rondom de dienstverlening hebben geïnventariseerd. In groten getale hebben gebruikers gehoor gegeven aan onze oproep. Maar liefst 155 respondenten (waaronder laboratoriumspecialisten klinische chemie (58%), AIOS klinische chemie (8%), kwaliteitsfunctionarissen (25%) en overige geïnteresseerden) hebben aan de enquête deelgenomen. Het overgrote deel van de respondenten gaf aan het eens te zijn met 7 van de 8 suggesties ter verbetering en/of continuering van onze dienstverlening. Maar: het overgrote deel geeft ook aan niet gebeld te willen worden voor een 0 score. Deze resultaten kunnen het beste samengevat worden door een opmerking van een van de respondenten: 'Goede balans houden tussen ondersteunen en bemoeienis'. Onder dit motto zal de Sectie de komende jaren de dienstverlening proberen te optimaliseren en af te stemmen op wensen van de gebruikers.
 - **Signaleringsfunctie:** Om gebruikers concreet bij te staan in contacten met de leveranciers, is in 2017 een plan opgesteld om vroegtijdig fabrikant-specifieke afwijkingen te signaleren en landelijk de klachten/opmerkingen te bundelen om zo namens de gebruikers een gesprekspartner te kunnen zijn voor de fabrikant. Signalering van afwijkingen gaat via twee ingangen: enerzijds door structurele afwijkingen van een specifieke methode (groep) in de jaarrapporten en anderzijds via de meldingen van gebruikers via het centraal facilitair bureau. In samenspraak met de gebruikers zal de verantwoordelijke van de Sectie Algemene Chemie contact opnemen met de desbetreffende firma's om de oorzaak te achterhalen. Het uiteindelijke doel is om vanuit de SKML Sectie Chemie een passend advies te communiceren naar de gebruikersgroep. Dit kan mogelijk in de vorm van een tijdelijke oplossing zijn totdat de firma een structurele oplossing heeft gevonden. De Sectie hoopt hiermee een stevige gesprekspartner te vormen namens de gebruikers om samen tot een advies te komen door en voor de gebruikers.
 - In december 2017 zijn de gebruikers geïnformeerd over de resultaten van de enquêtes en het plan rondom de 'signaleringsfunctie' middels een brief.
- **Samenwerken met leveranciers, objectief en onafhankelijk**

- **Signaleringsfunctie:** In het meerjarenbeleidsplan is geformuleerd dat de Sectie het van belang vindt dat het fungeert als meldpunt voor klanten voor problemen met bepalingen en dat de Sectie een signaleringsfunctie heeft voor ‘afwijkende resultaten’ van fabrikanten. Beide punten zijn uitgewerkt in het plan rondom ‘Signaleringsfunctie’ dat hierboven beschreven is.
- **Update database met fabrikanten en methoden:** De Sectie vindt het van belang om samen te werken met de industrie om de database met fabrikanten en methoden kloppend te maken en vervolgens te onderhouden. In nauw overleg met de firma’s is eind 2017 tot een document opgesteld waarin de methoden geherstructureerd en geupdate zijn. In 2018 zal dit voor alle rondzendingen van de Sectie ingevoerd worden door het CFB.

Thema 2: Interne organisatie en innovatie

- *Invoer van methoden en rapportage, in dienst van gebruiker*
 - In 2016 is de rapportage van Combi Algemene Chemie aangepast van rapportage per methode naar rapportage per fabrikant. In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen om de herstructurering van methodes in 2018 door te voeren voor de andere rondzendingen op basis van de update van de database met fabrikanten, zoals hierboven beschreven bij Thema 1.
- *Uitbreiding analieten: POCT en EQAS voor alle bepalingen*
 - Dit actiepoint uit het meerjarenbeleidsplan van 2010-2015 wordt gecontinueerd en is voor verdere uitrol opgenomen in het meerjarenbeleidsplan van 2017-2020. In 2017-2020 wordt gestreefd het aantal analieten voor rondzending uit te breiden. In 2017 is gestart met/meegewerkt aan pilots rondom een rondzending dysmorfe erythrocyten m.b.v. digitale foto’s en zijn de mogelijkheden onderzocht rondom het opzetten van een pilot rondzending Bloedpigmenten in liquor. De uitwerking van deze wens van de gebruikers is overgenomen door de Sectie Humorale Immunologie van de SKML.
- *Standaardisatie / harmonisatie van alle bepalingen*
 - In 2017 is gestart met de onderstaande initiatieven. In 2018 worden deze projecten voortgezet:
 - Harmonisatie van albumine
 - Bijdragen aan afstemming referentiewaarden vanuit NUMBER (Nederlandse Uniforme Beslisgrenzen en Referentie-intervallen)
 - EurA1c Initiative (rondzending HbA1c monsters door 20 EQA organisatoren in Europa)
 - Harmonisatie van eenheden

Projecten / aanpassingen

Feces rondzending

In 2017 is – na een succesvolle pilot in 2016 – gestart met een rondzending in feces (GAVEC) waarin Galzuren, Alfa-1-antitrypsine, Vet, Elastase en Calprotectine opgenomen zijn. De pilot is uitgevoerd in samenwerking met de Sectie Endocrinologie van de SKML.

Urine rondzendingen

De urine rondzendingen zijn veranderd; er zijn nu twee rondzendingen beschikbaar, een kwantitatieve en een kwalitatieve rondzending.

NT-proBNP

Er werd een verschil gezien tussen Siemens en Roche. Resultaten zullen daarom voortaan apart per fabrikant gerapporteerd worden.

Procalcitonine

Er werd een verschil gezien tussen Siemens, Roche en Radiometer. Daarom zullen resultaten voortaan apart gerapporteerd worden.

Invoer eGFR (CKD-EPI)

Invoer >60 ml/min/1.73m² konden nog niet ingevoerd worden. Dit is aangepast.

Cijfers achter de komma

Eind 2017 is vanuit de Sectie een brief uit naar de deelnemers van de Combi Algemene Chemie uitgegaan over de cijfers achter de komma (aantal decimalen rapporteren aan én door SKML). In 2018 wordt dit voor andere rondzendingen opgepakt.

Doublures in rondzendingen

In samenwerking met de SKML Sectie Humorale Immunologie is het aantal doublures voor bepalingen die in meer dan één rondzending voorkomen in gemeenschappelijk overleg teruggebracht. Dit betrof CRP, Albumine en Totaal eiwit.